

ပုညာရာမဆရာတော် အရှင်ပုညာနန္ဒ၏ ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်အကျဉ်းချုပ်

ပုညာရာမဆရာတော် အရှင်ပုညာနန္ဒ အလောင်းလျာကို ပဲခူးတိုင်း၊ ကဝမြို့နယ်၊ ရှမ်းကန်ကျေးရွာ၌ မေဦးတော်ဦးဘိုးလှ၊ မယ်တော် ဒေါ်ခင်စီ တို့က ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၁ - ရှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် (၁)ရက်၊ ၁၇.၉.၁၉၅၉ ရှစ်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ငယ်နာမည်မှာ မောင်မြင့်ဇော် ဖြစ်၍ မောင်နှစ်မ (၇) ယောက် တို့တွင် သားဦးရတနာ ဖြစ်ပါသည်။

အရှင်ပုညာနန္ဒ အလောင်းလျာသည် ခေတ်ပညာကို ရှမ်းကန်ကျေးရွာ၌လည်းကောင်း၊ ကဝမြို့နယ်၊ မကြတ်ကြီးကျေးရွာ၌လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တာမေ့ အမှတ်(၁) အထက်တန်းကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ အသီးသီး ဆည်းပူးသင်ယူအောင်မြင်ခဲ့၍ တစ်မတော် (လေ) ၌ ၁၂ - နှစ်ကြာမျှ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး လုပ်သားကောလိပ်၌ တတိယနှစ်အထိ ပညာသင်ယူခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော် အလောင်းလျာသည် ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အသံတော် ဗာရာများ အမှတ်(၁) စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုရာမှ သံဝေဂ ရရှိမှု၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် ရွှေဥမင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အခုံးအမ၊ ကျေးဇူးရှင် ဇနိတာရာမဆရာတော်ဘုရား၏ လမ်းညွှန်မှုများဖြင့် ၁၃၅၃ - ရှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ စနေနေ့ (၂၇-၄-၁၉၉၁) ရက်နေ့ နံနက် (၈:၄၅) နာရီအချိန်တွင် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ဇနိတာရာမကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇနိတာလင်္ကာရအား ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

ပဋိပတ္တိ၊ ပရိယတ္တိ အလုပ်များကို ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ဇနိတာရာမ မိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ထံ၌လည်းကောင်း၊ ရွှေဥမင်တောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ၌လည်းကောင်း၊ တောင်စွန်း မွေခူတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာဇောတ (အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက၊ ဝိသီဒ္ဓိဇီယ ဘာဇာက နှင့် သီရိပင်ရ မွေခူစရိယ)၊ မုဒုံမြို့၊ ကျောက်တစ်လုံးတောရဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပါသေဋ္ဌဘိဝံသ (ပဉ္စနိကာယ ပိဋကတ္ထယပါဠိပါရဂူ)၊ တောင်စွန်းမွေခူတ တောရကျောင်း ဘဒ္ဒန္တပညိဿရ (မွေခူစရိယ)၊ မှော်ဘီမွေခူတ ဇေတဝန်တောရ ဘဒ္ဒန္တဆေကိန္ဒ (မွေခူစရိယ) တို့ထံ၌ ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်များကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။

ယခုအခါ ဆရာတော်သည် ဝိပဿနာတရားစခန်းများကို ဒေသအသီးသီးနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ နိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်ဟောပြော ပြသနေစဉ် ၂၂.၁၀.၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပတ္တနာမြို့၌ ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

ပုညာရာမ မိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်းတိုက်
ပဓာနနာယက ဆရာတော်

(ဗဟုဇနဟိတဓရေ)

ကုဋိဇိဇိကီ

စင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ

တရားတော်

1296072

K-360

စစ္စာမူကြမ်း ခန္ဓာရုံ နှစ်လှည့်စာ
 (အောင် ၄, ၈၀ လမ်းဆုံကြီး၊ ဘုရား ၁၄၊ ဧရာဝတီတိုက်တန်း)။
 ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့

“ နမောပြန်ဘုရားရှိခိုး ”

(နမောတဿ ယတော မဟိမတော ယဿ တမောန)

ယတောမဟိမတော - အကြင်ဒါနပါရမီ သီလပါရမီ နိက္ခမပါရမီ ပညာ ပါရမီ ဝီရိယပါရမီ ခန္တီပါရမီ သစ္စာပါရမီ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ မေတ္တာ ပါရမီ ဥပေက္ခာ ပါရမီတည်းဟူသော ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ် များ ကျယ်အညီ ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သော တန်ခိုး သိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့် (ဝါ) ဥစ္စာပစ္စည်းကိုစွန့်ခြင်း သမီးသားကိုစွန့်ခြင်း ဇနီး မယားကို စွန့်ခြင်း အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ခြင်း အသက်ကိုစွန့်ခြင်းတည်းဟူသော စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါးကို စွန့်ခြင်းတည်းဟူသော တန်ခိုးသိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့် (ဝါ) သတ္တဝါ အပေါင်း၏အကျိုးငှာ ဖြည့်ကျင့်တော်မူခြင်း ဆွေမျိုးအပေါင်း၏ အကျိုးငှာ ဖြည့်ကျင့်တော်မူခြင်း ဘုရားအဖြစ်၏အကျိုးငှာ ဖြည့်ကျင့်တော်မူခြင်းတည်းဟူသော စရိယသုံးပါးကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့သော တန်ခိုးသိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့် (ဝါ) ဒေဝပုတ္တမာရ် ကိလေသမာရ် ခန္ဓမာရ် မဇ္ဈမာရ် အဘိသင်္ခါရမာရ်တည်းဟူသော မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူခဲ့သော တန်ခိုးသိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့် (ဝါ) သုံးပါးဝိဇ္ဇာ ပု-ဒိ-အာနှင့် ဝိမာဏုစွေ ဒိဋ္ဌိထည့်လေငြား ရှစ်ပါးဝိဇ္ဇာတို့ကို သိမြင်တော်မူခဲ့သော တန်ခိုး သိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့် (ဝါ) မဟာပဓာန ဒုက္ကရ စရိယာကို ခန္ဓာတော်နွမ်းပင်ပန်းကြီးစွာ ခြောက်နှစ်ကြာအောင် ကျင့်စွမ်းတော်မူခဲ့သော တန်ခိုးသိဒ္ဓိအစွမ်းကြောင့်။

ယဿဗုဒ္ဓဿ - တန်ခိုးရှင်သိဒ္ဓိရှင် အကြင်သစ္စာလေးပါး တရား သိမြင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ သန္တာန်တော်၌။

၂

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

တမော - အဝိဇ္ဇာလျှင် အရင်းမူလရှိသော တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်သည်။

န - မကျန်မကြွင်း ပျက်ခြင်းမလှ ပျက်စီးရသဖြင့် အလျဉ်းမျှပင် ရှိတော်မမူတော့ချေ။

တဿ ဗုဒ္ဓဿ - တန်ခိုးရှင်သိဒ္ဓိရှင် အဝိဇ္ဇာလျှင် အရင်းမူလရှိသော တစ်ထောင့်ငါးရာကိလေသာတည်းဟူသောအမှိုက်မှောင်ကင်းစင် ထိုသစ္စာလေးပါးတရားသိမြင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးအား။

မေ - သူတော် သူမြတ် လူနှင့်နတ်တို့ ကျေနပ်ရန်မျှော် ဘုရားတပည့်တော်သည်။

နမော - မင်္ဂလာ စရဏ လက်ဦးစ၍ ကြည်စွကော်ရော် ပူဇော်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးခြင်းသည်။

အတ္ထု - နေ့ညမစဲ အမြဲမကွာ မှန်စွာမသွေဖြစ်ပါပေ၏။

ဣမိနာ ဗုဒ္ဓ ပဏာမေန - ဤသို့ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးကြောင်း ဖြစ်သော ပဏာမကုသိုလ် စေတနာကြောင့်။

မေ - မအောင်သေးခင် အောင်ကြွေးတင်၍ အောင်မြင်ရန်မျှော် ဘုရားတပည့်တော်၏။

ဝေါတုမှာကံ - မအောင်သေးခင် အောင်ကြွေးတင်၍ အောင်မြင်ရန်မျှော် အသင်သူတော်စင် တရားနာပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့၏။

ယထိစ္ဆိတတ္ထော - အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ အထွေထွေသည်။

ယထဇ္ဈာသယံ - အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် အတိုင်း။

သမိဇ္ဈတု - ထင်စွာမျက်မှောက် ဝင်လာရောက်၍ ဖြိုးမောက်လှည်း အံ့လောက်ချီးရအောင် ပြီးပြည့်စုံပါစေသတည်း။

(သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု)

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ကုတိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

သာသနာတော်နှစ် (၂၅၅၁)ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၃၆၉) ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၃) ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၂၀၀၇) ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ(၁၂)ရက်နေ့၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊ မိုင်းရှူးရတနာမြေ၊ ဝမ်ကမ်ဒေသ၊ ဈေးသစ် နယ်မြေ၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ခွဲ၊ ဂေါ်ရခါးသစ္စာဓမ္မာရုံ မှာ ယနေ့မိမိတို့အားလုံး ပေါင်းစုပြီးတော့ ကိုယ်စွမ်းနိုင်တဲ့ဘက်ကနေပြီး ရန်ကုန်မြို့၊ သာကေတ (၉) ရပ်ကွက်၊ နဝရတ်လမ်း၊ ပုညာရာမ မိုးကုတ် ဝိပဿနာကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ ဆောက်လုပ်နေတဲ့ ဓမ္မာရုံတော်ကြီးမှာလည်း ကိုယ်စွမ်းနိုင်သမျှ လှူဒါန်းခဲ့တဲ့ အလှူရှင်အသီးသီးရဲ့ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ၊ ဒါတင်မကသေးဘဲနဲ့ မိမိတို့ဆွမ်းလှူခဲ့တဲ့အလှူတွေရော သင်္ကန်းအစရှိတဲ့ အလှူတွေရော နဝကမ္မဓမ္မပူဇာလှူကြတဲ့သူတွေရော အသီးသီးကောင်းမှုရှင် များရဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို ပေါင်းစုပြီးတော့ ရေစက်သွန်းချအမျှဝေတဲ့ အနု မောဒနာတရားအဖြစ် ဟောကြားအပ်သော ခုဒ္ဒကနိကာယ် ထေရာပါဠိ အဋ္ဌကထာမှ ထုတ်နုတ်ဟောကြားအပ်သော “ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင် လုပ်ပါ တရားတော်” ။

ဒီတရားတော်ကို မဟောမီ မနာမီ တရားပိုင်ရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို နမောတဿသုံးကြိမ်နဲ့ ညီညီ ညာညာ ပူဇော်ကန်တော့ကြရအောင်။

(နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗုဒ္ဓဿ)။

‘ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကို ရှိခိုးကြည်ညိုပြီးတဲ့နောက်မှာ ယနေ့ မိမိတို့အားလုံးဟာ ဒါနကုသိုလ်ကိုလည်း စွမ်းနိုင်တဲ့ဘက်က ပြုကြသလို၊ သီလတရားလည်းပဲ ကိုယ့်မှာ တတ်စွမ်းသမျှ စောင့်ထိန်းကြတယ်။ ဒါတင်ပဲ လားဆိုတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ခန္ဓာဉာဏ်စိုက်တဲ့ ဝိပဿနာအလုပ်ကို လည်း ကြိုးစားပြီးတော့ နှလုံးသွင်း အားထုတ်နေကြတာဖြစ်တဲ့အတွက် ကိုယ်ပြုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုအပေါ်မှာ ကုသိုလ်မစင်ကြယ်ရင် ဘယ်တော့မှ နိဗ္ဗာန်မရဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဘာ မစင်ကြယ်ရင်?’

‘ကုသိုလ် မစင်ကြယ်ရင်ပါဘုရား’

‘ကုသိုလ်စင်ကြယ်အောင်လည်း ဘယ်လိုလုပ်ရမယ် ဆိုတာလေးကို လည်းပဲ မိမိတို့တစ်တွေ ဒါနတွေကိုပြုကြပြီး သီလတွေကို စောင့်ထိန်းကြ၊ ဘာဝနာတွေကိုပွားကြတဲ့ အလုပ်သမားတွေကလည်းများကြတော့ အလုပ် ခွင်ကို အဓိကထားပြီးတော့ သူတော်စင်များရဲ့နာကြားမှုအပေါ်မှာ ထပ်လောင်း ပြီးတော့ အလှူရှင်အသီးသီးတွေအတွက် ပံ့ပိုးပြီး ကျေးဇူးပြုသွားတဲ့တရား တစ်ပုဒ်လို့ဆိုရင်လည်း မလွဲပါဘူး’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ရေစက်ချတရားသက်သက်မဟုတ်ဘူးနော်၊ သူတော်စင်များအတွက် အမြင်ရှင်းပြီးတော့မှ အသိတစ်ခုလည်း တိုးသွားအောင်လို့ ကုသိုလ်စင်ကြယ် အောင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမယ်၊ ကုသိုလ်စင်ကြယ်ရင်လည်းပဲ နိဗ္ဗာန်ကို သေချာ ပေါက်ရနိုင်ပါလားဆိုတာကို ဒီတရားတော်ကို ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဟာ ဒေသစာရီလှည့်ပြီး တရားတွေကိုလှည့်ဟော အဲဒီလို လိုက်ဟောနေရင်း

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၅

ကနေ တစ်နေရာမှာ ပရိဗိုဇ်တစ်ယောက်နဲ့တွေ့တယ်။ ဒီပရိဗိုဇ်ကလည်း ဘုရားနဲ့တွေ့တဲ့အခါမှာ ဘုရားဟောတဲ့တရားကိုနာရတဲ့အတွက်ကြောင့် အသိတရားတွေ ကိန်းလာတယ်။ အဲဒီလို အသိတရားကိန်းတဲ့အချိန်ခါမှာ ဘုရားထံမှာ ကြည်ညိုလွန်းလို့ တရားတောင်းတယ်။ ဘယ်လိုတောင်းလိုက်လဲ ဆိုတော့ “သာဓုမေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု” အရှင် ဘုရားတဲ့ တပည့်တော်ကို လိုရင်းတိုရှင်း တရားလေးဟောပေးပါ။ တရား အရှည်ကြီး မတောင်းဘူးနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘သူတော်စင်များလို ခဏခဏ တရားဟောမခိုင်းဘူးနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မှတ်ထားပေါ့နော်၊ ဟိုကဘာတောင်းလဲ တရားကို လိုရင်းတိုရှင်း ဟောပေးပါ။ “သာဓုမေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု ယာမဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတ္တာ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမာဒေါ အာတာပီ ပဟိတတ္ထော ဝိဟရေယျာမီတိ” လို့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ကြီးကို လျှောက်ထားတယ်။ ဘုရားရှင်ကိုလျှောက်ထားသွားတာ ဒီပရိဗိုဇ်က ဘာလျှောက်သွားလဲဆိုတော့ အရှင်ဘုရားတဲ့ တပည့်တော်ကို လိုရင်းတိုရှင်း တရားလေးကို ဟောပေးပါဘုရား၊ အဲဒီတရားကို နာပြီးတဲ့အခါမှာ တပည့်တော်က နာပစ်မလုပ်ဘူးဘုရား၊ ဘာမလုပ်ဘူး?’

‘နာပစ်မလုပ်ပါဘူးဘုရား’

‘တပည့်တော်က နာပစ်မလုပ်ဘူးဘုရား၊ လက်တွေ့ နာကျင့် ကျင့်မှာ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဟောပြီးသွားတဲ့တရားကို တပည့်တော် နာပြီးသွားတဲ့ အချိန်ကျရင် အဲဒီတရားတွေကို တပည့်တော်သန္တာန်မှာ ကိန်းအောင် ဧကော-တစ်ယောက်ထဲနေပြီး ကျင့်ပါ့မယ်ဘုရား၊ ဝုပကဋ္ဌော - ဆိတ်ငြိမ်ရာ

အရပ်မှာ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ ကျင့်ပါမယ်ဘုရား၊ အပ္ပမာဒေါ - မမေ့မလျော့နဲ့ ကျင့်ပါမယ်ဘုရား၊ အာတာပီ-လုံ့လဝီရိယစိုက်ပြီးတော့လည်း ကျင့်ပါမယ် ဘုရား၊ ပဟိ တစ္ဆော - နိဗ္ဗာန်ကိုစေလွှတ်သောစိတ်နဲ့လည်းပဲ တပည့်တော် ကြိုးစားပါမယ်လို့ ဘုရားထံမှာ တရားတောင်းတာ အာမခံချက် (၅) ခုနဲ့ တောင်းတာ၊ အရှင်ဘုရားတဲ့ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ကို လိုရင်းတိုရှင်း လေးပဲ ဟောပေးပါဘုရား၊ အရှည်ကြီးတောင် မတောင်းဘူးနော်'

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘သူတော်စင်များကတော့ တရားကို နေ့တိုင်းနာနေရရင် ကျေနပ် နေတာဟုတ်လား၊ ဟိုက တစ်ပုဒ်ထဲပဲ အကျဉ်းမျှပဲတောင်းတယ်၊ တိုတိုလေးပဲ ဟောပါဘုရားတဲ့ အရှည်ကြီးလည်းမဟောနဲ့၊ အဲဒီ ဟောတရားကို တပည့်တော်နာပြီးတဲ့အခါ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် မလုပ်ဘူး နာပစ်မလုပ်ဘူး၊ သူတော်စင်တွေမှာက တရားဟောပြီးသွားလို့ ကဲ. . . တရားပွဲလည်းပြီးရော ခေါင်းစဉ်ဘာလဲဆို မသိပါဘုရား၊ အဲလိုဖြစ်ကြတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘နာကျင့်လား နာပစ်တွေလား?’

‘နာပစ်တွေပါဘုရား’

‘ဟောဖို့တောင် မကောင်းတော့ဘူး နာကျင့် ကျင့်ရမှာ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အရှင်ဘုရားဟောတဲ့တရားကို တပည့်တော်နာပြီးတဲ့အခါမှာ နာပစ် မလုပ်ဘူးဘုရား၊ နာကျင့်ကျင့်မယ်ဘုရား၊ ဘယ်လိုကျင့်မလဲဆိုရင် တပည့် တော် ဒီတရားကို နာပြီးပြီဆိုရင် တစ်ယောက်ထဲနေပြီး ကျင့်မယ်၊ သူတော်စင်များက ရုတ်ရုတ် ရုတ်ရုတ်နဲ့ပြန်မှာ ပြန်တာတောင်မှ အဖော်လေး ရှိမှနော်၊ ဟိုက တစ်ယောက်ထဲကျင့်မယ် ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ သွားပြီးကျင့်မယ်၊

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားစတင်

၇

မမေ့မလျော့နဲ့ ကျင့်မယ်၊ လုံ့လဝီရိယစိုက်ပြီးကျင့်မယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို စေတသိက် စိတ်နဲ့ ကျင့်မယ်လို့ အာမခံချက် ငါးမျိုးပေးထားတယ်၊ ဘယ်နှစ်မျိုး?’

‘ငါးမျိုးပါဘုရား’

‘အဲဒီ ငါးမျိုးပေးနိုင်ရင် သေချာပေါက် တရားရမယ်လို့မှတ်ထားပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ယနေ့ မိမိတို့လည်း ဘယ်လိုဆရာတော်တွေလာပြီးတော့ တရားဟော အဲဒီတရားကိုနာပြီးရင် တပည့်တော်တို့လည်း ဒီအတိုင်းကျင့်ပါမယ်လို့ အာမခံရင် မကောင်းဘူးလား?’

‘ကောင်းပါတယ်ဘုရား’

‘ကောင်းတာပဲရှိတာ လက်တွေ့ကျင့်ဖို့ အရေးကြီးတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘လက်တွေ့ကျင့်ဖို့ ဘယ်နှစ်ချက်?’

‘ငါးချက်ပါဘုရား’

‘ဘယ်လိုနေရမယ် တစ်ယောက်ထဲနေရမယ်၊ အဖော်မလို တစ်ယောက် ထဲ ကျင့်ရမှာ၊ အဲလို တစ်ယောက်ထဲ ကျင့်မယ်ဆိုတော့ တစ်ယောက်ကိုပဲ အနည်းငယ်ပြောပေးပါမယ်၊ တစ်ယောက်ဆိုတဲ့နေရာမှာ ပကတိအဖော်မရှိ တာကိုလည်း ဧကော-တစ်ယောက်လို့ ခေါ်တယ်၊ မိမိတို့ ဟောဒီတစ်ယောက် ကနေပြီးတော့ အဗုဒ္ဓိယော-နှစ်ယောက်မြောက် မဟုတ်တာ နှစ်ယောက် မရှိတာ တစ်ယောက်ထဲရှိတာကို ဧကော၊ ငါဖြင့်ရင် ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ အခုလို သွားလာနေတဲ့အခါ တစ်ယောက်ထဲမှာ ဒုတိယမြောက်မရှိရင် ဧကော၊ ဒါတစ်ယောက်ထဲနေမယ်လို့ပြောတာနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

၈

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

‘ဒါက ပကတိအဖော်မရှိတာကိုပြောတာ၊ ဟောဒီ ဓမ္မနယ်ပယ်မှာကျတော့ အဲဒီလို သူတော်စင်များတစ်ယောက်ထဲနေတယ်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာလေးမှာ ကိုယ်ကတစ်ယောက်ထဲနေပြီးတော့ အခန်းထဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ် သစ်တစ်ပင် အောက်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် တောထဲမှာဖြစ်ဖြစ် နေပြီးတဲ့အခါကျတော့ တွေးချင်ရာ တွေး ကြံချင်ရာကြံနေတဲ့ ကိလေသာတွေ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ကိန်းနေရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် ဧကော မဟုတ်တော့ဘူး’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ကိလေသာအဖော်ရှိနေလို့ ဘာအဖော်ရှိနေလို့?’

‘ကိလေသာအဖော်ရှိနေလို့ပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ဧကောဆိုတဲ့နေရာမှာ ကိလေသာအဖော်မရှိအောင်နေ ဘာအဖော်မရှိအောင်နေ’

‘ကိလေသာအဖော်မရှိအောင်နေရမှာပါဘုရား’

‘အခုလို သူငယ်ချင်းအပေါင်းသင်းတွေနဲ့ အများကြီးဝိုင်းဖွဲ့နေလည်းပဲ အဲဒီဝိုင်းဖွဲ့တဲ့နေရာမှာ ကိုယ့်ခန္ဓာမှာ အသိတရားလေးကိန်းပြီး ကိလေသာ မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်ရင် အများနဲ့နေလည်း ဧကောပဲ၊ သဘောပေါက်ပြီလား?’

‘ပေါက်ပါတယ်ဘုရား’

‘တစ်ယောက်ထဲဆိုပြီး ခွဲနေပြီးတော့မှ ကိလေသာတွေ သောင်းကျန်းနေရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်အဖော်ရနေပြီနော်၊ အများနဲ့တွဲနေပြီးတော့ ကိလေသာ မဖြစ်အောင်နေရင် တစ်ယောက်ထဲနေတာ၊ ဒါဖြင့် တစ်ယောက်ထဲနေတတ်ပြီလား?’

‘နေတတ်ပါတယ်ဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

၉

‘ဘာမရှိရမှာ?’

‘ကိလေသာမရှိရမှာပါဘုရား’

‘အဲဒီ ကိလေသာ အဖော်မရှိဘဲနဲ့နေတတ်ရင် ဧကော-တစ်ယောက်ထဲ နေတတ်သွားပြီ၊ ဒါတရားကျင့်တဲ့နေရာမှာ အရေးကြီးတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဝူပကဋ္ဌော-ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့နေမယ်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ မှာ ချဉ်းကပ်ပြီးနေမယ်ဆိုတော့ ပကတိအသံ ဆိတ်ငြိမ်တာလည်းရှိတယ်၊ ကိလေ သာအသံဆိတ်ငြိမ်တာလည်းရှိတယ်လို့ နှစ်ခုမှတ်လိုက်ပေါ့’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မိမိတို့တောထဲတောင်ထဲမှာသွားနေတယ်၊ ပကတိအသံတွေ မရှိဘူးပေါ့ ဆိတ်ငြိမ်တယ်ပေါ့၊ သို့သော်လည်းပဲ ပကတိအသံမရှိဘူးဆိုပေမယ့် ငှက်သံလေးတွေတော့ မရှိဘူးလား?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒီအာရုံတွေကို ကြောက်တာက သမထပါ၊ ဝိပဿနာက ဒါတွေကို ဂရုမစိုက်ဘူးနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဝိပဿနာအားထုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာဆိုတာ သည် မိမိသန္တာန်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်က ဘယ်လောက်ပဲဆူညံနေပါစေ၊ အဲဒီ အသံလေးတွေပေါ်မှာ အသိကပ်ပြီးတော့ ကိလေသာမဖြစ်အောင် ကိုယ့် သန္တာန်မှာ စောင့်ရှောက်ပြီးနေနိုင်ရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာမှ ဆိတ်တယ်၊ ဒါဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်တဲ့အရပ်ဆိုတာ ဘာဆိတ်ငြိမ်ရမှာ?’

‘ကိလေသာဆိတ်ငြိမ်ရမှာပါဘုရား’

F.2A

‘ဒါလည်းမမေ့နဲ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တစ်ယောက်ထဲလည်း နေတတ်အောင်၊ ကိလေသာအဖော်လည်းပဲ မရှိအောင် ဆိတ်ငြိမ်တဲ့အရပ်ဆိုတာလည်းပဲ ကိလေသာတွေ ကင်းဆိတ်ပြီး တော့ နေတတ်အောင် ဒါနှစ်ချက် ပြသွားပြီ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အပ္ပမာဒေါ-မမေ့မလျော့နေပါမယ်ဘုရား၊ ဘယ်လိုနေမှာ?’

‘မမေ့မလျော့နေရမှာပါဘုရား’

‘မမေ့မလျော့နေရမယ်ဆိုတော့ သူတော်စင်များရဲ့သန္တာန်မှာ အခုလို တရားနာတဲ့အချိန် တရားထိုင်တဲ့အချိန်ပဲ အရှိနဲ့အသိကိုက်အောင် ကြိုးစား ပြီး ကျန်တဲ့အချိန်လွှတ်ထားရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် မေ့လျော့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မမေ့မလျော့ဆိုတာက ဣရိယာပုထ်တိုင်း၊ အချိန်တိုင်း နေရာတိုင်း မှာ အသိတရားလေးကိန်းပြီးတော့ သတိထား ဆင်ခြင်နိုင်ရင် တတ်စွမ်းသမျှ ကိလေသာ မပယ်နိုင်ဘူးလား?’

‘ပယ်နိုင်ပါတယ်ဘုရား’

‘မမေ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ကိလေသာပယ်နိုင်မှာပဲ၊ အဲဒါလေးကိုရှင်းအောင်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ရဟန်းတော်နှစ်ပါးရဲ့ ဥပမာလေးပြသွားတာကို သူတော်စင် များ အာရုံပြုပေါ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အဲဒီရဟန်းတော်နှစ်ပါးက တစ်နေ့ ခရီးရှည်ထွက်ကြတယ်၊ ခရီးရှည် ထွက်ပြီးပြန်အလာမှာ သူတို့ တောရဆောက်တည်တဲ့ကျောင်းကို ပြန်လာကြ

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားဇာတ်

၁၁

တယ်၊ လမ်းခုလတ်မှာ ချောင်းကြီးတစ်ခုက ခံနေတော့ ရေကလည်းစီးပါ တယ်၊ တိမ်တယ် နက်တယ်ဆိုတာကို ခန့်မှန်းလို့ မရရှာဘူး၊ အဲဒီချိန်ခါမှာ သူတို့ရဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ ငိုသံကြားတော့ ကြည့်လိုက်တော့ အမျိုးသမီး တစ်ယောက် ထိုင်ငိုနေတယ်၊ မေးကြည့်တဲ့အခါမှာ ဒီရေကို မကူးရဲလို့ ဟိုဘက်ကမ်းသွားချင်လို့ သူ့မှာ အခက်အခဲတွေ့နေတယ်လို့ ပြောတော့ အဲဒီရဟန်းနှစ်ပါးထဲက တစ်ပါးက အဲဒီအမျိုးသမီးကို ကောက်ပွေ့လိုက်တယ်၊ ပွေ့ပြီးတဲ့အခါကျတော့ ဟိုဘက်ကမ်းကိုရောက်အောင် ပို့ပေးလိုက်တယ်၊ ဒါဖြင့်ရင် ရဟန်းတော်နှစ်ပါးသည် ဒီချောင်းရဲ့အတိမ်အနက်ကို သူတို့က သိထားတဲ့အတွက် တစ်ပါးကတော့ အဲဒီအမျိုးသမီးရဲ့ ဒုက္ခရောက်မှုကို မကယ်လိုက်ဘူးလား?’

‘ကယ်လိုက်ပါတယ်ဘုရား’

‘အမျိုးသမီးကို ပွေ့သွားပြီးတော့ ဟိုဘက်ကမ်းကိုချပြီးတော့ ဆက်လက်ပြီး သူတို့ရဲ့ တောရကျောင်းကို ကြွသွားပြီ၊ တောရကျောင်းကို ရောက်တဲ့အခါမှာ ပွေ့သွားတဲ့ရဟန်းတော်ကို မပွေ့တဲ့ရဟန်းတော်က ပြောတယ်၊ ငါ့ရှင် သင်ဟာ ဒါယိကာမကို ပွေ့ပိုက်ပြီးတော့ ဟိုဘက်ကမ်းကို ချခဲ့တယ်၊ သင့်မှာ အသိတရားတွေ ဒီလောက်ပဲ လွတ်ရသလားလို့ သူက ပြောတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အဲဒီကျတော့ ငါက ပွေ့ရုံပွေ့ပြီး ဟိုဘက်ကမ်းမှာထားခဲ့ပြီးပြီ အသင် ကတော့ ဟောဒီကျောင်းရောက်အောင် ပွေ့ခဲ့ပြီ ပြောတဲ့စကားလေးနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ကိုယ်တိုင်ပွေ့တဲ့ ရဟန်းတော်က ဒီဘက်ကမ်းကပွေ့ပြီး ဟိုဘက်ကမ်း ကိုထားခဲ့ပြီ၊ သူ့ရဲ့သန္တာန်မှာ အဲဒီအမှုအရာတွေမရှိတော့ဘူး၊ ဟိုကိုယ်တော်

၁၂

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

ကတော့ ဘယ်အထိပွေ့လဲ?’

‘ကျောင်းအထိပွေ့လာပါတယ်ဘုရား’

‘တစ်လမ်းလုံး သူသတိရနေတာကိုး၊ ဒါဖြင့် မေ့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ မမေ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ပေါ်သွားပြီပေါ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အခု တရားနာနေကြတဲ့သူတော်စင်များလည်း အသိတရားလေး ကိန်းတုန်းကတော့ ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန်မှာ အကုသိုလ်မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက် နိုင်ပေမယ့် သွားရင်းလာရင်းနဲ့ အာရုံတွေအပေါ်မှာ အသိမကပ်ရင် ဒီကိုယ်တော်လိုပဲ ကျောင်းရောက်အောင် ချီလာမှာပဲနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တစ်ချို့တွေများ ဖြစ်နေလိုက်တာ အာရုံတစ်ခုမြင်ခဲ့ဖူးတာ ကြားခဲ့ ဖူးတာ၊ အဲဒီအာရုံတွေကို အိပ်လည်းပဲ ပုံဖော်နေကြတာ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တစ်ဖက်ကိုလှည့်ပြီး ပြုံးတာ မဲ့တာရော မရှိဘူးလား?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် တခြားလား မေ့လျော့တာလား?’

‘မေ့လျော့တာပါဘုရား’

‘ဪ-မမေ့အောင်လို့ တရားကို အားထုတ်မှနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် အချက်ဘယ်နှစ်ချက်ရှိသွား?’

‘သုံးချက်ရှိသွားပါပြီဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၁၃

‘တစ်ယောက်ထဲရော နေတတ်ပြီလား?’

‘နေတတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဆိတ်ငြိမ်ရာကော ချဉ်းကပ်တတ်ပြီလား?’

‘ချဉ်းကပ်တတ်ပါပြီဘုရား’

‘မမေ့မလျော့ကော နေတတ်ပြီလား?’

‘နေတတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါနေတတ်အောင် သင်သွားတာပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အာတာပီ-လုံ့လ ဝီရိယမှာ တစ်နာရီပဲ အားထုတ် အားထုတ်၊ နှစ်နာရီပဲ အားထုတ် အားထုတ်၊ ငါးနာရီပဲ အားထုတ် အားထုတ်တဲ့ အပိုင်းအခြားမှာ လုံ့လစိုက်မှု ဝီရိယသည် ကိလေသာပယ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယ၊ ကိုယ်ကြိုးစားနေတဲ့ ဝီရိယမှာ လုံ့လစိုက်ပြီးတော့ ကြိုးစား အားထုတ်ပါတယ်၊ အဲဒီအချိန်တွေကို မနည်းအောင့်အီးပြီးတော့များ ကုန်ဆုံးအောင်လို့ ကြိုးစား သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေသည် သူ့ရဲ့သန္တာန်မှာ ဉာဏ်လား ကိလေသာလား?’

‘ကိလေသာပါဘုရား’

‘ဒါဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝီရိယတော့ စိုက်တယ် ဘုရားအလိုမကျဘူး’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အာတာပီဆိုတဲ့ လုံ့လ ဝီရိယမျိုးမရဘူး၊ အဲလိုဆိုရင် ကိုယ့်သန္တာန်မှာ လုံ့လစိုက်ပြီး ကြိုးစားအားထုတ်တိုင်းမှာ အရှိနဲ့ အသိကိုက်အောင်လို့ ထင်ရှား ရှိတဲ့တရားပေါ်မှာ ဉာဏ်အသိလေးကိန်းပြီး စိုက်သမျှဝီရိယမှာ အရှိ အသိ ကိုက်နေရင် ကိလေသာလာမလား?’

‘မလာပါဘူးဘုရား’

‘အဲဒီ ကိလေသာမလာတဲ့ဝီရိယသည် အာတာပီ၊ ဒီလို ဝီရိယနဲ့ကြိုးစားရင် သေချာပေါက် နိဗ္ဗာန်ရမယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် မိမိတို့ လုံ့လဝီရိယရော ရှိလား၊ မရှိလားမေးရင်?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒီ ဝီရိယကို ချို့ယွင်းချက်မရှိအောင် ကိလေသာပယ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယမျိုး ကြိုးစားကြပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘လေးချက်တော့ရသွားပြီ၊ ပဟိတတ္ထော-နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်တဲ့စိတ်မျိုး တပည့်တော်ထားပြီး ကြိုးစားမယ်ဘုရား၊ ယနေ့ သူတော်စင်များက နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်တဲ့စိတ်မျိုးကို ထားနိုင်ဖို့က နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘာမှန်းမသိတော့ရပါ့မလား?’

‘မရပါဘူးဘုရား’

‘ဒီနေရာမှာ အာရုံပြုပါ တည် ကြည်မှု သမာဓိကို အခြေခံထားတယ်လို့ မှတ်ထားနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မိမိတို့မှာ အာရုံတစ်ခုကို ပြတိုင်း ပြတိုင်းမှာ အဲဒီအာရုံကို စိုက်စိုက်စူးစူးနဲ့ အသိဉာဏ်လေးက ညွတ်ပြီးတော့များ နှလုံးသွင်းနိုင်ရန် ဒီအာရုံနဲ့ အရှိကိုက်ရင် တစ်ပါးတခြား အာရုံဝင်အုံးမလား?’

‘မဝင်ပါဘူးဘုရား’

‘ဒါဖြင့်ရင် ကိုယ်သည် အာရုံကို ရှေ့ရှုသိနိုင်တဲ့အသိမျိုး ကိုယ့်သန္တာန်

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၁၅

ကိန်းရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် သမာဓိရလွယ်တယ်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘သမာဓိရပြီဆိုရင် စိတ်စင်ကြယ်တာနဲ့ ကြိုးစားလိုက်ရင် အရှိနဲ့အသိ
ကိုက်ရင် ဖြစ်ပျက်ကော မမြင်ဘူးလား?’

‘မြင်ပါတယ်ဘုရား’

‘သူတော်စင်များအတွက်ကျတော့ ပေါ်တဲ့အာရုံလေးပေါ်မှာ ညွတ်မိ
တဲ့ စိတ်ကလေး ကိုယ့်သန္တာန်ကိန်းဖို့အတွက် အရေးကြီးပါတယ်၊ ဒါ နိဗ္ဗာန်
စေလွှတ်တဲ့ စိတ်ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ သူတော်စင်များအတွက်ကျတော့ သမာဓိကို
အခြေခံထားပြီးတော့ အာရုံပြုဖို့အပိုင်းမှာ မလွတ်အောင်လို့ ဒါသတိထားပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အရှစ်ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်းမှာ အသိဉာဏ်လိုက်အောင်လို့ ကြိုးစားပါ
လို့ ဒါ တိုက်တွန်းလိုက်တာနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒီလိုဆိုရင် အာမခံချက် ဘယ်နှစ်ချက်?’

‘ငါးချက်ပါဘုရား’

‘ရှင်းသွားပြီလား၊ တရားနာတိုင်း နာတိုင်း အားထုတ်တိုင်း အားထုတ်
တိုင်းမှာ လိုလားပန်ဆင်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မည်သူမဆို လိုချင်ရင် ဩဇာ-
ငါတို့တွေသည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုပြုပြီး နာလိုက်ရတဲ့ တရားတစ်ပုဒ်သည်
တကယ့်ကို အကြီးအကျယ် အဖိုးမဖြတ်နိုင်အောင် တန်ဖိုးရှိပါလားဆိုရင်
လွဲလား?’

‘မလွဲပါဘူးဘုရား’

‘ဒီလိုဆိုရင် တန်ဖိုးရှိတဲ့တရားကို နာရပြီးတော့ ပေါ့ပေါ့လေးတော့
မလုပ်ကြနဲ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အာမခံချက် ဘယ်နှစ်ချက်ပါလိမ့်?’

‘ငါးချက်ပါဘုရား’

‘နံပါတ်တစ်က တစ်ယောက်ထဲနေရမယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တစ်ယောက်ထဲနေရတဲ့အခါမှာ ကိလေသာအဖော် မရှိအောင်နေပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါ တစ်ယောက်ထဲနေတာကိုပြောတာ မိမိရဲ့သန္တာန်မှာ ဂူပကဋ္ဌ-
ဆိတ်ငြိမ်ရာကို ချဉ်းကပ်ပြီးနေဆိုတာလည်းပဲ ပကတိအသိတွေ ဆိတ်ငြိမ်တာ
ထက် ကိလေသာအသံဆိတ်ငြိမ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်၊ အာရုံလေး ပြတိုင်း
ပြတိုင်း အသံပဲကြားကြား ဒီအသံပဲကြားပြီးတော့ စိတ်ဆိုး စိတ်ပျက်ရင်ကို
စိတ်မငြိမ် တော့ဘူး ငြိမ်ပါ့မလား၊ ပကတိအသံတော့ ငြိမ်ကောင်းငြိမ်ပါ့မယ်၊
တိတ်ဆိတ် တဲ့နေရာမှာ လေကလေးတနှိုးနှိုး၊ ငှက်ကလေး အော်သံလောက်ပဲ
ကြားမယ်၊ ကိုယ်က တရားအားထုတ်ရတဲ့နေရာမှာ အဆင်ပြေတယ်လို့
ထင်ပေမယ့် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ အဲဒါကို သာယာနေရင် ကိလေသာ မငြိမ်တော့
ဘူး၊ ဒါကြောင့် ကိလေသာတွေတ ငြိမ်တဲ့အရပ်မျိုးကို နှလုံးသွင်းနိုင်တယ်
ဆိုရင် ကိုယ့်စိတ်မှာ စင်ကြယ်သွားပြီ၊ တရားရဖို့အတွက် အားကောင်းတဲ့
အချက်တွေလို့ မမေ့နဲ့နော်၊ ဘယ်တရားကိုပဲ အားထုတ် အားထုတ် ဒီအချက်
တွေညီရင် သေချာပေါက် တရားအားထုတ်လို့ရသွားပြီ မမေ့ဖို့တော့ အထူး
အရေးကြီးတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

၁၇

‘တစ်ခါ အပ္ပမာဒေါ-မမေ့မလျော့၊ ဒါဖြင့် မမေ့မလျော့ဆိုတာက တရားအားထုတ်တဲ့ အချိန်ပဲ မမေ့မလျော့ရမှာလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်အချိန်ပဲ ဘယ်အမူအရာနဲ့နေနေ အသိကပ်နေရင် မေ့လျော့မှု အားနည်းသွားပြီ၊ အမြဲတမ်း အသိရှိဖို့ ပြောနေတာပေါ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘စားလည်း သိရမယ်၊ သွားလည်း သိရမယ်၊ ထိုင်လည်း သိရမယ်၊ လျောင်းလည်း သိရမယ်၊ အမူအရာမရွေး အချိန်မရွေး သိရမယ်ဆိုရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် မမေ့တော့ဘူး’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒီလိုကျင့်မယ်လို့ အာမခံနေတာ အာတာပီ-လုံ့လဝီရိယစိုက်ပြီးကျင့် မယ်၊ ဘယ်လိုလုံ့လဝီရိယလဲမေးတော့ ကိလေသာပယ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယ၊ ဘယ်လို ဝီရိယ?’

‘ကိလေသာပယ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယပါဘုရား’

‘ကိလေသာပယ်နိုင်တဲ့ ဝီရိယမျိုးနဲ့ကျင့်မယ်၊ ဟော... နိဗ္ဗာန်ကို စေလွှတ်တဲ့စိတ်ဆိုတော့ ကိုယ်က နိဗ္ဗာန်ကိုမမြင်ဖူးသေးရင် စေလွှတ်တဲ့ စိတ်မရသေးဘူး၊ ပေါ်တဲ့အရှုခံအာရုံကိုမလွှတ်အောင် စေလွှတ်တတ်တဲ့ တရားလေးကိန်းအောင် ကြိုးစားပါ၊ ပေါ်ရာဌာနလေးတွေရဲ့အပေါ် ပေါ်ရာ အရှုခံလေးမှာ အာရုံလေးကိုပြတိုင်းပြတိုင်း အသိကပ်နေရင် တစ်ပါးတခြား အာရုံရောက်ဦးမလား?’

‘မရောက်ပါဘူးဘုရား’

‘ဒါဖြင့် အရှုခံလေးပေါ်မှာ စေလွှတ်တတ်တဲ့အသိတရား ကိုယ့်သန္တာန် မှာ စွဲအောင် မြဲအောင် ကြိုးစားရင် တစ်နေ့တခြား ဒီအသိက အားကောင်း

သွားတာနဲ့ အရှိနဲ့အသိကိုက်ရင် သူ့သဘောအမှန်ကို ဖြစ်ပျက်လည်းမြင်ပြီး သားပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ဒီပုဂ္ဂိုလ် တရားရဖို့သေချာပြီလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တရားမလိုချင်ဘူးလား?’

‘လိုချင်ပါတယ်ဘုရား’

‘ကဲ... သူကတော့ အာမခံချက် ပေးပြီးတော့ အရှင်ဘုရားတဲ့ အရှင် ဘုရားဟောတဲ့ အကျဉ်းမျှ ဒီတရားတွေကို တပည့်တော်နာပြီးသွားတဲ့ အချိန်ကျရင် ဒီအာမခံချက်ငါးပါးနဲ့ ကျင့်ပါမယ်လို့ ဘုရားကိုလျှောက်ထား တော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက “တေနဟိ ဥဒ္ဓိယ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ” ဒီစကားလေး မိန့်လိုက်တယ်။ သူက ဘာဟောခိုင်းတာလဲ၊ သူကအကျဉ်းလေးပဲ ဟောခိုင်းတာ၊ ဘုရားရှင်ကလည်း အကျဉ်းလေးပဲ ဟောပေးလိုက်တာ၊ “တေနဟိ ဥဒ္ဓိယ” ဒီလိုဆိုရင် “ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ” ဒီစကားမှာ ဒီမှာတင် ပြီးသွားပြီ တရားဆုံးသွားပြီနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မကျဉ်းဘူးလား ပြီးသွားပြီ၊ ဒီတရားက “ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာဒိ မေဝ ဝိသောဓေဟိ ဥဒ္ဓိယ” ဥဒ္ဓိယ-ချစ်သား ဥဒ္ဓိယ၊ ကုသလာနံ-ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့၏၊ အာဒိမေဝ-အစကိုသာလျှင်၊ ဝိသော ဓေဟိ-စင်ကြယ်အောင်လုပ်လော့တဲ့၊ ဒါဘုရားဟောတဲ့တရား ပြီးသွားပြီ၊ ဟိုမှာလည်းပဲ တရားကို ကြိုးစားမယ်ဆိုပြီးတော့ ပြီးသွားပြီ၊ ကဲ သူတော်စင်

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

၁၉

တွေ တရားဆုံးသွားပြီ ဘာများနားလည်တုန်း ဘာမှကိုမသိလိုက်ဘူး၊
ဟိုကတော့ လိုရင်း တိုရှင်း မတောင်းဘူးလား?’

‘တောင်းပါတယ်ဘုရား’

‘တောင်းတော့ ဘုရားက ဟောပေးလိုက်ပြီ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
အာဒိ မေဝ ဝိသောဓေဟိ။ ဒီစကား ပြီးသွားပြီ၊ ဘာပြောလိုက်လဲ မေးသွား
တော့ ကုသိုလ်အစ စင်ကြယ်အောင်လုပ်၊ ဒါလေး ဟောလိုက်တာ တရားပွဲက
ပြီးသွားပြီ၊ သူတော်စင်တွေ ဘာသိတုန်း၊ ဘာမှကို မသိလိုက်ဘူး၊ တရားတော့
မပြီးဘူးလားမေးရင် ပြီးသွားပြီ၊ အဲဒီ ပြီးသွားတဲ့တရားကို မသိတဲ့အတွက်
ကြောင့်မှီလို့မေးတယ်၊ ကောစာဒိဘန္တေ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ-အရှင်ဘုရားတဲ့
အရှင်ဘုရားက လိုရင်းတိုရှင်းဟောလိုက်တဲ့တရားက ကုသိုလ်အစ
စင်အောင်လုပ်လို့ပြောတယ်ဘုရား၊ အခု ထပ်ပြီးတော့ ကောစာဒိ ဘန္တေ-
အရှင်ဘုရား၊ ကုသလာနံ-ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့၏
အာဒိ-အစသည်ကား၊ ကောစ-အဘယ်ပါနည်း၊ သူကပြန်မေးတာကိုး
အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရားဟောတဲ့ ကုသိုလ်ရဲ့အစဆိုတာ ဘာပါလဲဘုရား၊ ဒါ
ပြောသွားပြီ မေးလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့်မှီ ယနေ့သူတော်စင်များက ကုသိုလ်
ရယ် ကုသိုလ်အစရယ် ကုသိုလ်အစကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ဆိုတဲ့ ဒီသုံးချက်
လေးသိရင် တရားရပြီလို့ မှတ်လိုက်တော့ သုံးချက်ပဲနော်၊ တရားကို နှေးနှေး
လိုချင်လား မြန်မြန်လိုချင်လား?’

‘မြန်မြန်လိုချင်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါ အတိုဆုံးပြောသွားတာ၊ အဲဒီတော့ အတိုချုံးပြောပြီး အမြန်ဆုံးရ
အောင် သင်ပေးတဲ့တရားမှာ ကုသိုလ်ရယ် ကုသိုလ်ရဲ့အစရယ်၊ စင်ကြယ်
အောင် လုပ်တာရယ် ဒီသုံးမျိုးကိုကွဲပါစေ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အခုလည်းပဲ ဘုရားရှင်က ကုသိုလ်အစ စင်ကြယ်အောင်လုပ်လို့ပြောလိုက်တော့၊ သူကလည်းပဲ သေချာသဘောမပေါက်တော့ အရှင်ဘုရားတဲ့ ကုသိုလ်အစဆိုတာ ဘာပါလဲ ပြန်မေးတာ၊ မေးတဲ့အခါကျတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးက ချစ်သား ဥဒ္ဓိယ. . ဝိသုဒ္ဓိ-စင်ကြယ်သော၊ သီလဉ္စ-သီလလည်းကောင်း၊ ဥဇုက-ဖြောင့်မှန်သော၊ ဒိဋ္ဌဉ္စ-အယူလည်းကောင်း နှစ်ချက်ပဲ ဟောသွားတယ်၊ ကုသိုလ်အစဆိုတာ တခြားမဟုတ်ဘူးဟေ့တဲ့၊ သီလစင်ကြယ်ခြင်းနဲ့ အယူဖြောင့်မှန်ခြင်း မှတ်ထားနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တရားက လေးနက်တယ်၊ သူတော်စင်များကလည်း အလုပ်ခွင်မှာ ကြိုးစားထားတဲ့ သူတော်စင်တွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ဒီတရားသည် အနှစ်အသားတွေချည်း၊ ယနေ့ အစုပြုပေးတယ်လို့ မှတ်ထားလိုက်ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အခု ယုံမှားသံသယလည်း ရှိစရာ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး၊ ကိုယ့် သန္တာန်မှာ ဒီတရားကိန်းပြီဆိုရင် ဘယ်သူမှ မေးစရာမလို၊ ငါတရား သိတယ် လို့ဆို လက်မထောင်လို့ရတယ်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ကုသိုလ်အစလေးကို ပြောသွားတဲ့နေရာမှာ ရှေးဦးစွာ တရားဓမ္မတွေရဲ့အကျိုးပေးတွေကိုလည်း နားလည်ပြီး ယုံကြည်တယ်၊ အဲဒီ ယုံကြည်မှုနဲ့ မိမိက လှူတန်းမှုကိုပြုမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့လိုရင်းပန်းတိုင်သည် ဘုံဘဝမှာ အဆုံးမသတ်တော့ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို အာရုံပြုမှ၊ တစ်ပါး တခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အနေအထားမှာ နိဗ္ဗာန်ပျောက်ပြီးတော့ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဗြဟ္မာမှာကော လမ်းဆုံးတာ မရှိဘူးလား?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၂၁

‘ဒါဖြင့် သူတို့ရဲ့သန္တာန်မှာရှိနေတဲ့ ကုသိုလ်ပြုမှုကျတော့ လမ်းဆုံး
ပန်းတိုင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ အဝေးကြီးပဲ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါကြောင့်မို့လို့ အယူမှန်ခြင်းကလည်း ကုသိုလ်ရဲ့အစလို့ မှတ်ထား၊
သီလစင်ကြယ်ခြင်းကလည်း ကုသိုလ်ရဲ့အစ၊ ဘာကြောင့်လဲမေးရင် အယူ
လည်းမှန်မယ်၊ သီလလည်း စင်ကြယ်မယ်ဆိုရင် ဒီကုသိုလ်သည် စွမ်းအား
မြင့်သွားပြီ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘စွမ်းအားလည်း ကြီးတယ်၊ အကျိုးပေးလည်းသန်တယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရဲ့
အထောက်အပံ့လည်းကောင်းတယ်လို့မှတ်ထားပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ကုသိုလ်တရားကို ပြုတဲ့နေရာမှာ ကိုယ့်ကိုယ်တိုင်လည်း သီလ
စင်ကြယ်မယ်၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း သီလစင်ကြယ်မယ်ဆိုရင်၊ အကျိုးပေး
သန်သလို ဟော သီလဆိုတဲ့တရား အခြေခံထားရင် သီလဝိသုဒ္ဓိကစပြီး
တော့မှ ဉာဏဝိသုဒ္ဓိထိ ဝိသုဒ္ဓိ (၇)ပါး မရှိဘူးလား?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်ဖို့အတွက် ဘယ်ကစ၊ သီလကစတယ်၊ ရှင်းသွားပြီ
ပေါ့နော်’

‘ရှင်းသွားပါပြီဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးက ကုသိုလ်၊ အဲဒီကုသိုလ်ရဲ့
အစကို ပြောဆိုရင် သီလစင်ကြယ်ခြင်းနဲ့ အယူဖြောင့်မှန်ခြင်း၊ သီလစင်ကြယ်
ရင်လည်း အကျိုးပေးသန်သလို၊ ကိုယ်လိုရာပန်းတိုင်ကိုလည်း ဖြောင့်တန်း

၂၂

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

အောင် ပို့လိမ့်မယ်လို့ မှတ်ပါ'

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အယူမှားနေရင်လည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်မလား?’

‘မရောက်ပါဘူးဘုရား’

‘အယူမှားနေရင်လည်း ပြုတဲ့ကုသိုလ် စင်ကြယ်ပါ့မလား?’

‘မစင်ကြယ်ပါဘူးဘုရား’

‘ဒါကြောင့်မို့ စင်ကြယ်ဖို့လည်းလိုတယ်၊ ဒီလိုဆိုရင် ဩော်-ငါတို့ကို အလှူခံတိုင်း အလှူခံတိုင်းမှာ သီလတွေကို စောင့်ထိန်းပြီးတော့မှ ဟေ့ ပြည့်စုံအောင်လို့ ဘာဝနာကုသိုလ်လေးကို ဘာကြောင့်များ ဖြည့်စွက်ပြီး သင်ပေးသွားတယ်ဆိုတာ ပေါ်ပြီလား?’

‘ပေါ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ကုသိုလ်ရဲ့စွမ်းအားတွေ မြင့်စေချင်လို့ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ကုသိုလ်အစကို စင်ကြယ်အောင်လုပ်ဆိုတော့ အခုဒီတရား လေးက အလွန်ကိုတုံ့ကျဉ်းပြီးတော့ ဘယ်လောက်တောင်ခရီးပေါက်သလဲ မေးရင် နိဗ္ဗာန်ကို အလျင်အမြန်ရောက်တဲ့တရားလို့မှတ်ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဥဒ္ဓိယဆိုတဲ့ ပရိဗိုဇ်သည် သူက အယူမှားကိုယူပြီး အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေကောင်းနဲ့ မတွေ့လိုသာ လှည့်လည်ပြီး သက်တမ်းတွေကုန်ခဲ့ရတာ၊ ဘုရားနဲ့တွေ့လို့ တရားနာလိုက်ရတဲ့အခါမှာ အတိတ်ကပြုခဲ့တဲ့ ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် စွမ်းအားကလည်းရှိထားတော့ ချက်ချင်းကို အသိဝင်

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၂၃

ပြီးတော့မှ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ကို လိုရင်းတိုရှင်း ဟောပေးပါဘုရား ဆိုပြီး တရားတောင်းနေတာ။ အဲတော့ ဘုရားကလည်း သူ့ကို လိုရင်းတိုရှင်း ဟောပေးလိုက်တယ်။ ဟောပေးလိုက်တဲ့ တရားကို သဘောမပေါက်တော့ ပြန်မေးနေတာက အရှင်ဘုရားရယ် ကုသိုလ်ရဲ့အစကို ပြောပါအုံး။ ကုသိုလ်ရဲ့ အစဆိုတာ တခြားမဟုတ်ဘူး။ အယူဖြောင့်မှန်ခြင်းနဲ့ သီလစင်ကြယ်ခြင်းလို့ ဒီနှစ်ချက်ကို ပြောလိုက်တော့ မိမိတို့တစ်တွေ ကုသိုလ်ကိုလုပ်ရင်း သီလကို စောင့်ထိန်းပါ။ အယူကိုမှန်အောင် ကြိုးစားပါ။ လှူတဲ့နေရာမှာလည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အယူမှန်တယ် သီလလည်းရှိမယ်ဆိုရင် ကျေးဇူးမများ ဘူးလား?’

‘များပါတယ်ဘုရား’

‘သူတော်စင်များက လှူဒါန်းတဲ့ကုသိုလ်သည် ဘုံဘဝချမ်းသာကောင်း စားရေးကို တောင့်တပြီး လှူမှာလား။ နိဗ္ဗာန်ကိုလိုချင်တာလား?’

‘နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်တာပါဘုရား’

‘ဪ-တစ်ဆင့်တက်သွားပြီနော် ဒီအဆင့်လေးသည် သူတော်စင် များအတွက် စင်ကြယ်တဲ့ ကုသိုလ်လေးရတော့မယ်။ ကုသိုလ်ရဲ့အစသည်ပင် စွမ်းအားကြီးတဲ့အတွက် ထိုက်တန်တဲ့ကုသိုလ်ဟာ အပါယ်လေးဘုံက လွတ် မြောက်ပြီးတော့ မြင့်မြတ်အထက်တန်းကျတဲ့ဘုံဌာနတွေမှာ သေချာပေါက် စံရအောင်တော့ ကျေးဇူးများသွားပြီ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အဲဒီ ဘုံဘဝတွေသည် ဘာပဲပြုပြု အိုနာသေမှာ လမ်းဆုံးတဲ့အတွက် တခြားသစ္စာလား။ ဒုက္ခသစ္စာလား?’

‘ဒုက္ခသစ္စာပါဘုရား’

‘ဒုက္ခသစ္စာဆိုတဲ့တရား၊ ဘုံဘဝတွေမှာ ဘယ်ခန္ဓာရရ ကြုံရလိမ့်မယ်ဆို
တော့ တရားတွေနာကြားတဲ့ မိမိတို့အားလုံးက သစ္စာသိတဲ့ အသိလေးတွေ
ကိန်းနေတော့ ဒီဒုက္ခ ‘မလိုချင်ဘူးပေါ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အဲဒီဒုက္ခမလိုချင်လို့ ဒုက္ခသိမ်းတဲ့နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိပါတယ်ဆိုရင်
နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်အောင် ကြိုးစားရတော့မယ်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့်ရင် နိဗ္ဗာန်ကိုရဖို့အတွက်က တစ်ဆင့်တက်ရမှာက ဒီကုသိုလ်
အစလေးကို ဘာလုပ်ရဦးမလဲမေးရင် စင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ။ ဘာလုပ်ရ
ဦးမလဲ’

‘စင်ကြယ်အောင်လုပ်ရမှာပါဘုရား’

‘ကုသိုလ်ရဲ့အစလေးတော့ရသွားပြီ၊ ဒါကိုမှ စင်ကြယ်အောင် မလုပ်
တတ်ရင် နိဗ္ဗာန်မရ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘နိဗ္ဗာန်ကို မလိုချင်ဘူးပေါ့’

‘လိုချင်ပါတယ်ဘုရား’

‘အခုလှူနေ တန်းနေကြတဲ့ အလှူတွေကို ပြန်ကြည့်ရင်လည်း မိမိတို့
တစ်တွေ ဓမ္မာရုံကိုလှူကြတယ်၊ တရားဓမ္မ အားထုတ်မယ့်အရပ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘တရားတွေ ဟောပြောပြသပေးတဲ့နေရာ အဲဒီနေရာမှာသည်ပင် လာ
ရောက်ကြတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေ ခုနေတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ အလှူခံ

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၂၅

ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသည် မစင်ကြယ်ဘူးလား?’

‘စင်ကြယ်ပါတယ်ဘုရား’

‘တရားဓမ္မတွေကိုနာတယ် တရားဓမ္မတွေကို အားထုတ်တဲ့အတွက် သီလပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ များတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ကုသိုလ်ရဲ့အစစွမ်းအားကတော့ ပြောစရာမလိုအောင် ပြည့်စုံမှာပါ ဆွမ်းတစ်နပ်လျှူတယ်ဆိုပေမယ့် ဒီတစ်နပ်သည် ဘယ်လောက် စွမ်းအားကြီးတယ်ဆိုတာကို တရားဓမ္မအားထုတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရှစ်ကြိမ်မှာ တရားနာမယ်၊ တရားထိုင်မယ်၊ ရှစ်ပါးသီလကို ခံယူဆောက်တည်ပြီးတော့ ရက်ချည်ကျင့်ကြံကြတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ သူတို့ရဲ့သန္တာန်မှာ အားကောင်းတဲ့ သီလစင်ကြယ်မှု ရှိ မရှိ?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘ဖြောင့်မှန်တဲ့အယူကော ကိန်း မကိန်း?’

‘ကိန်းပါတယ်ဘုရား’

‘ဝိပဿနာဉာဏ်တွေရော မရှိဘူးလား?’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘စွမ်းအားမြင့်တာကို ပြောနေတာပါ။ မိမိတို့လှူခွင့်ရတဲ့ အလှူသည် ဘယ်လောက်ကြီးကျယ်စွာနဲ့ အကျိုးပေးသန်တဲ့အလှူ ကိုယ့်ရဲ့ကုသိုလ် အစလေးကိုက အားရစရာကောင်းနေပါလားဆိုတာကို ဒါ မြင်အောင် ပြောလိုက်တာ?’

‘မှန်လှပါဘုရား’

၂၆

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

‘အဲဒီကုသိုလ်အစလေးနဲ့ တင်းတိမ်ပြီးတော့ ရောင့်ရဲပြီးတော့ ဘုံဘဝ နဲ့မှ ပျော်ချင်ပါတယ်ဆိုရင်တော့လည်း မတတ်နိုင်ဘူးပေါ့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘နိဗ္ဗာန်ကိုလိုချင်ရင် တစ်ဆင့်တက်ရမှာက ဘာလုပ်ရမယ်၊ စင်ကြယ် အောင်လုပ်ရမယ်၊ ဒါဖြင့်ကုသိုလ်ရောသိပြီလား?’

‘သိပါပြီဘုရား’

‘ဗြူနေသမျှ ဒါန သီလ ဘာဝနာ အပစာယန ကုသိုလ်တွေ၊ ဝေယျာဝစ္စ ကုသိုလ်တွေ၊ ပတ္တိဒါနကုသိုလ်တွေ၊ ပတ္တာနုမောဒနာ ကုသိုလ်တွေ၊ ဓမ္မဿ ဝန ကုသိုလ်တွေ၊ ဓမ္မဒေသနာ ကုသိုလ်တွေ၊ ဒိဋ္ဌိဇကမ္မ ကုသိုလ်ဆိုတဲ့ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးသည် ကုသိုလ်၊ အဲဒီကုသိုလ်တွေရဲ့ စွမ်းအားတွေကို ကြီးဖို့အတွက်က အစလေးကိုကြည့် သီလစင်ကြယ်ပါ၊ မှတ်ထားနော်၊ အယူ ဖြောင့်မှန်ရမယ်၊ ဒီနှစ်ချက်ပဲ၊ အဲဒီသီလလည်းစင်ကြယ်ပါပြီ၊ အယူကော မဖြောင့်မှန်ရဘူးလား?’

‘မှန်ရပါတယ်ဘုရား’

‘ကုသိုလ်လေးရဲ့အစကို ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ ပိုင် မပိုင်?’

‘ပိုင်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒီတင် လမ်းဆုံးတာမဟုတ်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က နိဗ္ဗာန်ကို အလိုရှိပါတယ်လို့ ယနေ့ သူတော်စင်များက ရဲရဲတောက် ကိုယ့်ရဲ့ အာမခံ ချက်ကို ပြတ်သားစွာပေါ်လွင်အောင် ပြောနိုင်ရင် ဒီကတစ်ဆင့်တက်ပေးမှာ က စင်ကြယ်အောင်လုပ်လိုက်ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

၂၇

‘ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်?’

‘စင်ကြယ်အောင်လုပ်ရမှာပါဘုရား’

‘စင်ကြယ်အောင် လုပ်ဆိုတော့ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ” ဒါလေး ပြောသွားပြီ၊ အရှင်ဘုရား ကဲ. . . ဒီကုသိုလ်ရဲ့အစ တော့သိပြီ၊ စင်ကြယ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲမေးတော့ ဟိုက “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနံ ဘာဝေယျာဟိ” ချစ်သား ဥဒ္ဓိယ၊ ကုသိုလ်စင်ကြယ်ချင်ရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကိုပွားပေးဟေ့၊ ဘာပြောလိုက်တုန်း?’

‘သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကိုပွားရမှာပါဘုရား’

‘သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးကိုပွားခြင်းသည် ကုသိုလ်ကို စင်ကြယ်အောင် လုပ်တာ၊ မိမိရဲ့ကုသိုလ်လေးသည် သီလစင်ကြယ်နေတယ် အယူမှန်နေပြီ၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန်မှာ လှူတိုင်း လှူတိုင်းမှာ အကျိုးရင်းနဲ့ အကျိုးဆက်လို့ သင်ပေးခဲ့တယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အကျိုးရင်းက လှူတိုင်း လှူတိုင်းမှာ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ကျန်းမာ ချမ်းသာစေဖို့ အားအင်တွေပြည့်ဖြိုးပြီး တရားတွေ နှလုံးသွင်း ဟောပြောပြသ ကျင့်ကြံနိုင်ဖို့၊ ဒါကိုရည်ရွယ်တယ်ပေါ့’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အကျိုးဆက်ကျတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စင်ကြယ်၊ ကြည်ညိုစရာအသွင်အပြင် မြင်ရတိုင်း မြင်ရ တိုင်း သူတို့ရဲ့ ဟောပြောတဲ့အသံလေးတွေကို ကြားရတိုင်း ကြားရတိုင်း ကိုယ့်ရင်ထဲမှာ ဩော်-ငါတို့ လှူလိုက် တန်းလိုက်တဲ့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ တရားတွေ ဟောနေတယ် တရားတွေလှည့်လည်ပြသနေတယ်၊ တရားတွေကို

၂၈

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

ကျင့်ကြံနေတယ်၊ တရားတွေကို အားထုတ်နေတယ်၊ ဟော... အသံလေးကို ကိုယ်မမြင်ရသော်လည်းပဲ ကြားလိုက်တိုင်း ကြားလိုက်တိုင်းမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် တွေရဲ့သန္တာန်မှာ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပီတိတရား မကိန်းနိုင်ဘူးလား?’

‘ကိန်းနိုင်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒီလို ကိန်းနိုင်ပြီဆိုရင် အဲဒီအရှိတရားလေးဟာ ကိုယ့်ရဲ့အာရုံမှာ ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း မနောမှာတိုက်လိုက်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့တရား၊ ဝမ်းမြောက်မှု ပီတိတရားသည် အလိုလိုပေါ်တာလား၊ အကြောင်းကြောင့် ပေါ်တာလား?’

‘အကြောင်းကြောင့် ပေါ်တာပါဘုရား’

‘ကဲ-ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရဲ့ပီတိလေးမှာ ကုသိုလ်ရော မဖြစ်ဘူးလား?’

‘ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ဪ-ဒီကုသိုလ်တရားလေးပေါ်မှာ စင်ကြယ်အောင်လုပ်ချင်ရင် ဒီအတိုင်းမထားပါနဲ့၊ အဲဒီ ပီတိဆိုတဲ့တရားလေးဟာ အကြောင်းရှိလို့ပေါ်တာ ကို အကြောင်းကုန်လို့ မမြဲပါလားဆိုတာ ဉာဏ်အသိလေး ကိန်းလိုက်တာနဲ့ အရှိအောက်မှာ ဉာဏ်အသိအောက်မှာ အရှိတရားလေးဟာ ဖြစ်ပြီးတော့ မပျက်ဘူးလား?’

‘ပျက်ပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒါဆိုရင် ရုပ်ပေါ်လို့ ရုပ်ကို သတိထားမိရင် ဝေဒနာပေါ်လို့ ဝေဒနာကို သတိထားမိရင် စိတ်ပေါ်လို့ စိတ်ကို သတိထားမိရင် သင်္ခါရ အမြင်ရလို့များ သင်္ခါရအပေါ်မှာများ သူ့သဘောလေးကို ကြည့်လိုက်လို့ ပျက်တာလေးမြင်ရင် သတိပဋ္ဌာန် (၄) ပါ၊ တစ်ပါးပါးပေါ်မှာ အသိကိန်း သွားပြီနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

၂၉

‘ဒီလိုကိန်းတိုင်း ကိန်းတိုင်းမှာ ကိုယ့်သန္တာန်ကိလေသာပေါ်လား?’

‘မပေါ်ပါဘူးဘုရား’

‘ကိလေသာ မပေါ်တော့ဘူး၊ ကိလေသာမပေါ်ရင် ကိလေသာကို ပယ်သတ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအားသတ္တိ ပြည့် မပြည့်?’

‘ပြည့်ပါတယ်ဘုရား’

‘ပြည့်ခြင်းသည်ပင် ဘယ်လောက် စွမ်းအားမြင့်သွားလဲမေးတော့ ဒီကုသိုလ်မှာ ကိလေသာတွေ မလာတော့တဲ့အတွက် စင်ကြယ်သွားပြီ မှန်ကောမှန်ရဲ့လား?’

‘မှန်ပါတယ်ဘုရား’

‘ယနေ့ဖြုတ်ကုသိုလ်တွေ စင်ကြယ်စေချင်တယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မိမိတို့ဖြုတ် ကုသိုလ်လေးအပေါ်မှာ အခုလို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကြည်နူးပြီး တရားတွေကို နာရတယ်၊ အာရုံလေး ပြုပြီးတော့လည်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ကြည်နူးပြီး ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီပီတိသည် ကုသိုလ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်နေတာနော်?’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါလေးကို ဒီအတိုင်းထားရမှာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီအပေါ်မှာ သာယာ သွားရင် ကိလေသာပေါ်သွားပြီ၊ ကိလေသာပေါ်ရင်၊ ကုသိုလ်မစင်ကြယ်၊ ရှင်းသွားပြီနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါလေးကို ပီတိတရားကိုယ့်သန္တာန်မှာ ကုသိုလ်ဖြစ်နေတယ်၊ ဖြစ်နေ တဲ့ ကုသိုလ်တရားပေါ်မှာ သာယာနစ်မွန်းသွားပြီးတော့ ပျော်နေမယ်ဆိုရင်

၃၀

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

လောဘလာပြီ၊ အမှန်ရှိကိုမသိတော့ မောဟက မဖုံးဘူးလား?’

‘ဖုံးပါတယ်ဘုရား’

‘ဟော သီလအစနဲ့ လုပ်ထားတယ်၊ အယူမှန်နေတယ်၊ ဒီကုသိုလ်တွေ စင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါဆိုတော့ မေ့သွားပြီ၊ မေ့သွားပြီး မစင်ကြယ်တော့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဘယ်ထိုက်တန်ပါ့မလဲ?’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့်ကုသိုလ်မစင်ကြယ်ရင် နိဗ္ဗာန်မရဘူးဆိုတာ ပေါ်သွားပြီ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ကုသိုလ်စင်ကြယ်ရင် သေချာပေါက် နိဗ္ဗာန်ရတာက ကိုယ့်ရဲ့သန္တာန် မှာ ရှိနေတဲ့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါ။ တစ်ပါးပါးကို အသိဉာဏ်ကိန်းပြီးတော့ ရုပ်ပဲပေါ်ပေါ် ဝေဒနာပေါ်ပေါ် စိတ်ပေါ်ပေါ် ပေါ်ရာခန္ဓာလေးတွေကို အသိကပ်လိုက်လို့များ အရှိနဲ့အသိကိုက်ရင် ကိလေသာလာလား?’

‘မလာပါဘူးဘုရား’

‘ပြုသမျှကုသိုလ် စင်ကြယ် မစင်ကြယ်?’

‘စင်ကြယ်ပါတယ်ဘုရား’

‘စင်ကြယ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် လျင်မြန်စွာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နဲ့ ထိုက်တန်တယ်လို့ မှတ်ထားနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒါဖြင့်ရင် လိုရင်းတိုရှင်းတရားက ဒါပဲ ဘုရားကဟောပေးတယ်၊ ကုသိုလ်စင်ကြယ်အောင်လုပ်၊ ပြောလိုက်ပါ’

‘ကုသိုလ်စင်ကြယ်အောင် လုပ်ရမှာပါဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားဓမ္မာ

၃၁

‘ဒါက လိုရင်းတိုရှင်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ အတိုဆုံးလမ်းပဲ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မိမိတို့လည်း ဒီကုသိုလ်စင်ကြယ်အောင်လုပ်ဖို့ ကုသိုလ်တွေ မပြုဘူးလား?’

‘ပြုပါတယ်ဘုရား’

‘ကုသိုလ်ရနေပါပြီ၊ အဲဒီကုသိုလ်လေးကို အစအတွက်ကို အစပျိုးလိုက်တော့ သီလမခံယူဘူးလား?’

‘ခံယူပါတယ်ဘုရား’

‘တရားနာကြားရလို့ မှားတဲ့အယူတွေကို ပယ်စွန့်ပြီးတော့ အယူမှန်တွေကော မရဘူးလား?’

‘ရပါတယ်ဘုရား’

‘ကုသိုလ်အစလည်း ကိုယ့်သန္တာန်ဖြစ်နေပါပြီ၊ ဒါလေးကို နိဗ္ဗာန်နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အောင်လို့သာ ကိုယ်ကလုပ်ရတော့မှာဆိုတော့၊ စင်ကြယ်အောင်သာလုပ်တော့’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘စင်ကြယ်စေချင်ရင် ကိလေသာတွေ ကိုယ့်စိတ်သန္တာန်မှာ မကိန်းအောင်လို့ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး ပွားလိုက်ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဘာပွားရမှာ?’

‘သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးပွားရမှာပါဘုရား’

‘ဒီလိုဆိုရင် ကိုယ်နဲ့စပ်ပြီး ဖောက်ပြန်မှုရုပ်မျိုးစုံ ရောမပြဘူးလား?’

‘ပြပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒီပြတဲ့ ရုပ်တရားလေးတွေကို အလိုက်သင့် ကိုယ်ကနှလုံးသွင်းလို့ ကိုယ်ကသိသိနေရင် အရှိနဲ့အသိကိုက်တဲ့ ဒီဉာဏ်နောက်မှာ ကိလေသာ လာမလား?’

‘မလာပါဘူးဘုရား’

‘ဪ-ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ကို နှလုံးသွင်းရင်လည်းပဲ ကုသိုလ်စင်ကြယ်တယ်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘အာရုံပြုပြီးခံစားတဲ့ဝေဒနာ ဝမ်းသာ ဝမ်းနည်းမှုတွေ ကိုယ့်ရဲ့ သန္တာန်မှာ ပျော်ရွှင်မှုတွေ ပေါ်လာသော်လည်း ဒါ... ဝေဒနာပါလားလို့ အသိလေးကပ်ပြီးတော့ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဒီအာရုံလေးကလည်း မမြဲတော့ ဒီဝေဒနာဆိုတဲ့ ဝမ်းသာပျော်ရွှင်မှုရော မြဲပါ့မလား?’

‘မမြဲပါဘူးဘုရား’

‘ဒါဖြင့် ကိလေသာ လာသေးလား?’

‘မလာပါဘူးဘုရား’

‘ကိုယ့်ကုသိုလ်သည် ချက်ချင်းလက်ငင်း မစင်ကြယ်သွားဘူးလား?’

‘စင်ကြယ်သွားပါတယ်ဘုရား’

‘ဒီလိုစင်ကြယ်လေ ကိလေသာတရား မဝင်လေ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ဉာဏ်ကြည်လေ၊ ဟော... ရုပ်နာမ်ဓမ္မတွေပေါ်မှာ လျင်မြန်စွာ အပျက်တွေ ကို တဖြုတ်ဖြုတ်မြင်လေဆိုတော့ ဒီအပျက်ရဲ့အဆုံးမှာ စင်ကြယ်တဲ့ ကုသိုလ်က ထိုက်ထိုက်တန်တန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပါပြီ၊ အဲဒီသဘောလေးကို

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၃၃

ရှင်းလည်းရှင်းပေးလိုက်ရော ဥဒ္ဓိယဆိုတဲ့ပရိဗိုဇ်က ဘုရားထံမှာလည်း အသိတရားက ကပ်ထားတော့ ရှင်ရဟန်းဝတ်ပြီးတော့မှ ဒီတရားကို တောင်းလိုက်တော့ ဟော... တရားလည်းပဲ ကောင်းစွာနာရတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာလေးမှာ ချက်ချင်းဆိုသွားပြီး အာမခံချက်ငါးမျိုးနဲ့ သွားပြီးတော့ တရားအားထုတ်လိုက်တာ ကုသိုလ်စင်ကြယ်အောင်လုပ်ရင်းကနေ ရဟန္တာ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်သွားပါတယ်'

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဘာဖြစ်သွား?’

‘ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်ဘုရား’

‘သောတာပန်တင် မဟုတ်ဘူးနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ရဟန္တာတောင်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်သွားတော့ ဓမ္မသဘင်မှာ ရဟန်းတော်တွေက စုဝေးကြတယ်။ ဥဒ္ဓိယဆိုတဲ့မထေရ်ဟေ့ ဘုရားထံမှ လမ်းမှာ တွေ့ရင်းနဲ့ တရားတောင်းတယ်။ ဘုရားရဲ့တရားတွေကို သဘောကျတဲ့ အတွက်ကြောင့်မို့ သူ့ဟာ ရှင်ရဟန်းပြုပြီး ကျင့်လိုက်တာတဲ့ အလွယ်တကူ လျင်မြန်စွာ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်းကိုရသွားတာ သိပ်အံ့ဩစရာကောင်းတာပဲလို့ ဓမ္မသဘင်မှာ စည်းဝေးနေကြ။ အဲဒါကို ဘုရားရှင်က ဒီဗ္ဗသောတနားနဲ့ကြားတဲ့အခါမှာ ဘုရားရှင်က ကြွသွားပြီးတော့ ချစ်သားတို့၊ ငါ ဘုရားမလာမီမှာ သင်တို့တစ်တွေသည် ဘယ်တရားနဲ့ တိုင်ပင်စည်းဝေးနေကြတာလဲလို့ မေးတော့ တပည့်တော်တို့ မဟုတ်မတရား အကျိုးမများတဲ့ တိရစ္ဆာန်စကားတွေနဲ့ တိုင်ပင် စည်းဝေးနေကြတာ မဟုတ်ပါဘူးဘုရား။ ဥဒ္ဓိယမထေရ်ဟာ အလွန်ကိုပဲ လျင်မြန်စွာနဲ့ ရဟန္တာအဖြစ်ကို ကောင်းစွာရပြီး ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတာ အံ့ဩစရာကောင်းလို့ပါဘုရား။ အေး အဲဒါက တခြားကြောင့်မဟုတ်ဘူး’

သူဟာ အတိတ်တစ်ခုတုန်းက ယာဉ်လျှံခဲ့တဲ့အကျိုးဟေ့၊ ဘာလျှံခဲ့တဲ့အကျိုး?’

‘ယာဉ်လျှံခဲ့တဲ့အကျိုးပါဘုရား’

‘သေချာအာရုံပြုနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ယာဉ်လျှံတဲ့အကျိုးကလည်း သာမန်မတွက်နဲ့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အကျိုးကိုရတယ်၊ ယနေ့ခရီးသွားကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ ကိုယ်ကတွေ့တယ် ဒုက္ခရောက်တယ်၊ အဲဒီချိန်ခါမှာ အရှင်ဘုရား ခရီးသွားစရိတ်ဆိုပြီးတော့ မိမိတို့က သွားလျှံလိုက်ရင် ဒါယာဉ်အလှူပဲ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘သက်တောင့်သက်သာ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ သွားနိုင်တယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ယာဉ်အလှူတစ်ခု အောင်မြင်မသွားဘူးလား?’

‘အောင်မြင်သွားပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒါလည်းပဲ ဟောပြောပြသတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက်ကို မိမိတို့ အကုန် ကျတွေခံပြီးတော့မှ လေယာဉ်စရိတ်တွေလည်း များစွာကုန်ကျခံပြီးတော့ ပင့်ကြရတယ်၊ ဒီကနေ့ ပင့်ပြီးတော့မှ ကားအဆင့်ဆင့်နဲ့လည်းပဲ အကုန်ကျ ခံပြီး မပင့်ရဘူးလား’

‘ပင့်ရပါတယ်ဘုရား’

‘အဲဒီလို ယာဉ်အလှူတွေကို လျှံရတဲ့ ကုသိုလ်တွေ၊ အခုတရားဟော ပြောပွဲမှာလည်းပဲ PNO က နေပြီးတော့မှ ညပိုင်း ညပိုင်းတွေမှာ တရားပွဲ အလှူအတွက်ကိုလည်းပဲ သူတို့ခမျာ မအားတဲ့ ကြားထဲကနေပြီး ယာဉ် အလှူနဲ့ ကုသိုလ် မယူခဲ့ဘူးလား?’

‘ယူခဲ့ပါတယ်ဘုရား’

‘ဆိုင်းလျှံကို သွားဟောတဲ့အခါမှာလည်းပဲ အဲဒီမှာရှိတဲ့ ဒါယကာကြီး ဦးအေးလွင်တို့ကလည်းပဲ သူတို့ရဲ့ဟောဒီယာဉ်ကိုပဲ အသုံးချပြီးတော့ အလှူ မပြုခဲ့ဘူးလား?’

‘ပြုခဲ့ပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါဖြင့်ရင် ဒီယာဉ်အလှူသည် ဥဒ္ဓိယမထေရ်က စွမ်းအားကြီးလောက် အောင်ကို လျင်မြန်စွာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရဟန္တာဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ဆိုက် ရောက်နိုင်တဲ့ ကျေးဇူးဟာ ယာဉ်အလှူရဲ့စွမ်းအားပါလို့ ဟောသွားပြန်ပြီနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဘာကြောင့်လဲမေးရင် တစ်ခုသော ဘဝက ဒီကမ္ဘာက ပြန်ရေတွက် လိုက်ရင် ကိုးဆယ့်လေးကမ္ဘာအထက်မှာ ကိုးဆယ့်လေးကမ္ဘာမှာနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘သိဒ္ဓတ္ထဘုရား ပွင့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သိဒ္ဓတ္ထဘုရားပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ အခါမှာ ဆန္ဒပါကမြစ်မှာ မိကျောင်းကြီးတစ်ကောင်ရှိသည်။ ဘုရားရှင်တို့ မည်သည် လောကကို တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်ကြည့်တယ်။ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကျွတ်နိုင် သလဲ၊ ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ တစ်ချိန်မှာ ဘုရားရှင်ရဲ့ဉာဏ်တော်ကွန်ယက် မှာ ကျွတ်တန်းဝင်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဉာဏ်တော်မှာ ထင်ထင်လာတယ်။ အဲဒီနေ့ကျတော့ စန္ဒပါကမြစ်မှာ မိကျောင်းကြီးကို သွားတွေ့တယ်။ ငါသည် ဟိုဘက်ကမ်းကို တစ်ခုသော အကြောင်းအရာနဲ့ ကြွရမယ်။ အဲဒီကျရင် စန္ဒပါက မြစ်မှာရှိတဲ့ မိကျောင်းကြီးသည် သူ့ရဲ့ခန္ဓာ ကိုယ်ကို ယာဉ်အဖြစ်နဲ့ ပေးလှူပြီး တော့ ငါ့ကို ဟိုဘက်ကမ်းကို ပို့လိမ့်မယ်။ အဲဒီကုသိုလ်ရဲ့စွမ်းအား အရှိန်သည် အင်မတန်ကြီးတယ်ဆိုတာကို သိဒ္ဓတ္ထ ဘုရားရှင်ကသိတော်မူလို့ ချီးမြှောက်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် ကြွရောက်ချီးမြှောက်ပြီး ဒီဘက်ကမ်းမှာ ရပ်လိုက်တယ်ဆိုတာနဲ့ မိကျောင်းကြီး

၃၆

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

ကလည်းပဲ ပေါ်လာပြီးတော့ ဘုရားရှင်ကို မျက်လုံးလေး ကလယ်ကလယ်နဲ့ ကြည့်ပြီးတော့ အရှင်ဘုရားတပည့်တော်ရဲ့ ကျောပေါ်ကို အရှင်ဘုရား.. ကြွရောက်သီတင်းသုံးပါဘုရား၊ အရှင်ဘုရား အလိုရှိတဲ့ ဟိုဘက်ကမ်းကို တပည့်တော် ပို့ချင်ပါတယ်ဘုရားလို့ လျှောက်ထားနေသယောင်မျိုး အာရုံပြုနေတာ၊ အဲတော့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလည်း သွားလိုတဲ့ဟန် အမူအရာပြလိုက်တာနဲ့ မိကျောင်းကြီးက သူ့ကျောပေါ်ကို ဘုရားကိုတင်ပြီး တော့မှ ဟိုဘက်ကမ်းကိုပို့ခဲ့ပါပြီ၊ ဒါဖြင့်ဘုရားရှင်သည် သူ့တန်ခိုးနဲ့ သွားလို့ မရဘူးလား?’

‘ရပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါပေမယ့် ချီးမြှောက်ချင်လို့နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘မိကျောင်းကြီးကလည်း ယာဉ်အဖြစ်နဲ့ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို ယာဉ်အဖြစ်နဲ့ လှူလိုက်တယ်၊ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်ရဲ့ ကျောပေါ်ကိုတက်ပါဘုရား၊ တပည့်တော် ဟိုဘက်ကမ်းကို ပို့ပေးပါ့မယ်ဆိုတော့ ဟော ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် ကျောပေါ်ကိုတက်ပြီး တော့ ဟိုဘက်ကမ်းကိုကြွသွားတယ်၊ အဲဒီ ကုသိုလ်ရဲ့စွမ်းအားသည် အပါယ်ကို တစ်ကြိမ်မှ မကျခဲ့ဘူး’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဒီကုသိုလ်ရဲ့ စွမ်းအားကြောင့်မို့လို့ စကြာဝတေးမင်းအဖြစ်က သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်ရပါတယ်၊ နတ်တို့သမင်း သိကြားမင်းရဲ့အဖြစ်က ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်ရပါတယ်၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည် စုန်ချည်ဆန်ချည်နဲ့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကိုလည်း မြှောက်များစွာ စံပြီးရင်းကနေပြီးတော့မှ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ပရိဗိုလ်ဘဝအဖြစ် သွားပြီးရောက်ရတာ

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၃၇

မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းနဲ့မတွေ့လို့ သူ့မှာက စွမ်းအားတော့မရှိဘူးလား
မေးရင်'

‘ရှိပါတယ်ဘုရား’

‘မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းနဲ့မတွေ့လို့ အယူလွဲနေသေးတယ်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘လွဲပင်လွဲငြားသော်လည်း လှည့်လည်တရားဟောတဲ့ ဘုရားရှင်နဲ့တွေ့
တဲ့ အခါကျတော့ အမြင်မှန် အသိမှန်ရပြီး လိုရင်းတိုရှင်းလေး နာလိုက်ရတာ
ကျေးဇူးများမသွားဘူးလား?’

‘များသွားပါတယ်ဘုရား’

‘ယနေ့လည်း မိမိတို့ (၁၀) ရက်တိုင်တိုင် အချိန်တိုတောင်းပေမယ့်
မြောက်များစွာသော တရားတွေကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ မနာရဘူးလား?’

‘နာရပါတယ်ဘုရား’

‘ဥပမာအမျိုးမျိုးနဲ့လည်း နားလည်အောင် ပေါ်လွင်အောင် ဟောပေး
ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ တရားနာရတဲ့နေရာမှာ ခန္ဓာကို ဉာဏ်စိုက်လို့များ
ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရင် အသိတစ်ခုခုများ မကိန်းကြဘူးလား?’

‘ကိန်းနိုင်ပါတယ်ဘုရား’

‘မှားနေတဲ့လမ်းတွေကိုလည်းပဲ ကိုယ်ကမြင်သွားပြီဆိုရင် ဒါကအမှား
ဒါက အမှန်ပါလားလို့ ကိုယ်က ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်နဲ့ရော ခွဲခြားလို့မရဘူးလား?’

‘ရပါတယ်ဘုရား’

‘အေး ဒါကြောင့် ဒီနေ့ပြုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေကို အကြောင်း
ပြုပြီးတော့မှ ကိုယ့်ကုသိုလ်တွေ ဘယ်လိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ရမယ်ဆိုတာ
လေးကို ယနေ့လည်းသိသလို နောင်ပြုတဲ့ ကုသိုလ်တွေမှာလည်း စင်ကြယ်

၃၈

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါတရားတော်

အောင်လုပ်ရင် ကိုယ်လိုလား ပန်ဆင်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သည် လျင်မြန်စွာ
မရဘူးလား?’

‘ရပါတယ်ဘုရား’

‘ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာရချင်ရင် ကုသိုလ်ကို ဘာလုပ်ကြမယ်’

‘စင်ကြယ်အောင်လုပ်ရမှာပါဘုရား’

‘ကုသိုလ်အစ စင်ကြယ်အောင်လုပ်ရမယ်၊ ကုသိုလ်ကိုတော့ မသိဘူး
လား?’

‘သိပါတယ်ဘုရား’

‘ပြုတိုင်းပြုတိုင်းမှာ ကိုယ်ကလျှံရင် ကုသိုလ်ချည်းပဲနော်၊ ဝေယျာဝစ္စ
လုပ်တယ်ဆိုတာလည်း ကုသိုလ် (၁၀) ရက်တိုင်တိုင် ဝေယျာဝစ္စလုပ်ကြတယ်၊
ဒီကုသိုလ်တရားတွေကလည်းပဲ ကိုယ်မှာရှိနေပြီ၊ အဲဒီကုသိုလ်ပေါ်မှာ
အစလေးကို တည်ဖို့က သီလစောင့်ထိန်း၊ အယူလေးမှန်အောင် ကြိုးစား၊
ဒါဖြင့် ကုသိုလ်အစ ရမသွားဘူးလား?’

‘ရသွားပါတယ်ဘုရား’

‘ကဲ နိဗ္ဗာန်ကိုလိုချင်ရင် ဒီဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်ကိုအကြောင်းပြုပြီး
တော့လည်းပဲ စင်ကြယ်အောင်လုပ်ရင် နိဗ္ဗာန် ရ မရ?’

‘ရပါတယ်ဘုရား’

‘ကုသိုလ် (၁၀) မျိုးထဲမှာ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးကိုသာ ကိုယ်က အာရုံပြု
ပြီး ကိုယ်နဲ့ ကြုံတိုင်း ကြုံတိုင်း ဒီကုသိုလ်လေးရရင် မမေ့ပါနဲ့ အစလေးကို
လည်း ပျိုးလိုက်ပါ၊ စင်ကြယ်အောင်လည်း စောင့်ရှောက်လိုက်ရင်
ဘယ်ကုသိုလ်ပဲလုပ်လုပ် နိဗ္ဗာန် ရ မရ?’

‘ရပါတယ်ဘုရား’

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

၃၉

‘ရှင်းသွားပြီနော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ယနေ့မိမိတို့ပြုတဲ့ကုသိုလ်သည် စွမ်းအားမကြီးဘူးလား?’

‘ကြီးပါတယ်ဘုရား’

‘စွမ်းအားကြီးတဲ့ကုသိုလ်ကို အထောက်ပံ့ကောင်းတွေနဲ့ အစပျိုးပြီး တော့ အခြေခံပိုင်အောင် ယနေ့ သူတော်စင်များက များစွာသော တရားတွေ နာထားတာဖြစ်လို့ ဒါလောက်လေးပြောလိုက်ရင် ကိုယ့်မှာ သီလလည်း ရှိနေပြီ၊ အယူလည်း မှန်နေပြီ၊ စင်ကြယ်ချင်ရင် ခန္ဓာထဲ ဉာဏ်သွင်းလိုက်ပါ’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ဉာဏ်သွင်းလိုက်ရင် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး တစ်ပါးပါး မတွေ့ရဘူးလား’

‘တွေ့ရပါတယ်ဘုရား’

‘ဖောက်ပြန်တာ ပေါ်ရင်ရုပ်၊ ကာယနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်နော်’

‘မှန်လှပါဘုရား’

‘ခံစားမှုပေါ်ရင် ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် သိမှုလေးတွေ ပေါ်ရင်၊ စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ရံခါရုပ် ရံခါနာမ်ပေါ်တဲ့ ဓမ္မသဘော လေးတွေရဲ့ သင်္ခါရအမြင်ကိုရရင် ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဘယ်တရားပဲ ပေါ်ပေါ် အရှိနဲ့အသိ ကိုက်နေပြီဆိုရင် ကုသိုလ် မစင်ကြယ်လာဘူးလား?’

‘စင်ကြယ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ပွားပါ ပွားပါများရင် ကိလေသာတွေ လာခွင့်မရတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့ စင်ကြယ်တဲ့ ကုသိုလ်တရားသည်ပင် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာရတယ်ဆို

၄၀

ကုသိုလ်ကိုစင်ကြယ်အောင်လုပ်ပါ တရားတော်

တာကို ဥဒ္ဓိယမထေရ်က သက်သေပြမသွားဘူးလား?’

‘ပြသွားပါတယ်ဘုရား’

‘ကိုးဆယ့်လေးကမ္ဘာအထက်မှာ ပြုခဲ့တဲ့ ယာဉ်အလှူရဲ့ စွမ်းအားကော
ပေါ်လွင်အောင် ပြောသွားတဲ့အတွက်ကြောင့်မို့လို့ ယနေ့ ယာဉ်လှူဒါန်းတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်းပဲ နောင်တရားပွဲတွေ ပွဲတွေမှာ ကြုံလာပြီဆိုတာနဲ့ မပြတ်
မလပ်များ ကုသိုလ်တွေယူမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အတွက် ကြီးကျယ်တဲ့ အကျိုးတရား
တွေ မပိုင်နိုင်ဘူးလား?’

‘ပိုင်နိုင်ပါတယ်ဘုရား’

‘အေး... ကုသိုလ်ရှင်များအားလုံး ကုသိုလ်တွေကို စင်ကြယ်အောင်
လုပ်ပြီးတော့ လိုလားပန်ဆင်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို လွယ်လင့်တကူ ရနိုင်ကြပါစေ
လို့ တိုက်တွန်းရင်းပဲ သာဓုသုံးကြိမ်ခေါ်ပြီး တရားပွဲကို အဆုံးသတ်လိုက်ကြ
ရအောင်။’

(သာဓု... သာဓု... သာဓု)

